

Szczecin: debata z RPO nt. reformy wymiaru sprawiedliwości

Spotkanie z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, dr. Adamem Bodnarem, pod hasłem „Reformy wymiaru sprawiedliwości” odbyło się 19 września w siedzibie szczecińskiej izby adwokackiej. Debatę zorganizowała redakcja miesięcznika szczecińskich środowisk prawniczych „In Gremio”.

W spotkaniu, w roli panelistów w dyskusji, obok Rzecznika Praw Obywatelskich, udział wzięli prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie SSA Maciej Żelazowski, dziekan ORA adw. Włodzimierz Łyczywek, dr hab. prof. US Jerzy Ciapała, prezes gorzowskiego oddziału stowarzyszenia „Iustitia” SSR Olimpia Barańska-Małoszek, a także prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie SSO Maciej Strączyński, członek NRA adw. Marek Mikołajczyk, członkowie kolegium redakcyjnego In Gremio, członkowie ORA w Szczecinie, poseł na Sejm RP Piotr Miśiło, przedstawiciele środowiska sędziowskiego oraz adwokaci i radcowie prawni.

Uczestniczący w dyskusji wymienili się swoimi spostrzeżeniami, co do obowiązujących przepisów ustrojowych sądów powszechnych, a także co do regulacji zawetowanych przez Prezydenta RP ustaw o Sądzie Najwyższym i Krajowej Radzie Sądownictwa. Istotnym jest, iż w dyskusji przedstawione zostały różne poziomy oceny tych zmian, tak z punktu widzenia Rzecznika Praw Obywatelskich, sędziów, adwokatów oraz przedstawiciela środowiska akademickiego. Dr hab. prof. US Jerzy Ciapała zwrócił uwagę uczestnikom spotkania na wątpliwości, co do zgodności z Konstytucją RP proponowanych dotychczas rozwiązań ustrojowych.

Dużą część dyskusji poświęcono regulacjom funkcji asesora, ze wskazaniem na faktyczną i możliwą zależność osób wykonujących ten zawód od Ministra Sprawiedliwości. Owacjami przyjęto ocenę wyrażoną przez adw. Romana Ossowskiego, co do udziału posłów opozycji w obradach Sejmu, na których swoje sprawozdanie z działalności składał Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Prezes KRS.

Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie SSO Maciej Strączyński zwrócił uwagę, iż stowarzyszenie

Iustitia od lat przedstawiała kolejnym Ministrom Sprawiedliwości propozycje reformy zmian w wymiarze sprawiedliwości, które miały usprawnić i uprościć obowiązujące procedury. Wskazał, iż zaproponowane zmiany nie sposób nazywać reformą wymiaru sprawiedliwości, lecz jest to wyłącznie zmiana ustrojowa, która nie poprawi tego, co jest najbardziej istotne w funkcjonowaniu sądów powszechnych.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie SSA Maciej Żelazowski wskazał, iż przyjęte regulacje o ustroju sądów powszechnych, co do zasad odwoływania prezesów sądów są na tyle ogóle, że pozostawiają dużą decyzyjność w rękach Ministra Sprawiedliwości. Zwrócił uwagę, iż jedną z przesłanek do odwołania prezesa sądu jest negatywna ocena funkcjonowania sądu, co można wiązać chociażby z przewlekłością postępowań, a tej ciężko będzie uniknąć w sytuacji, gdy w samym okręgu szczecińskich zablokowanych przez Ministra Sprawiedliwości jest około 15 etatów sędziowskich, zaś w całej Polsce około 600-700.

Dziekan ORA adw. Włodzimierz Łyczywek, wskazując na konieczność reformy wymiaru sprawiedliwości, w tym także tej ustrojowej, podkreślił istotny problem braku doświadczenia młodych sędziów, czy tym bardziej asesorów, którzy mieliby orzekać w sprawach, nie mając jakichkolwiek doświadczeń osobistych. Opowiedział się za koncepcją zawodu sędziego jako korony zawodów prawniczych.

Istotne stanowisko wyraził także adw. Marek Mikołajczyk – członek NRA, który jednoznacznie nazwał aktualną sytuację jako zamach Państwa na jeden z trzech istotnych jego filarów, podkreślając, iż aktualna sytuacja pokazuje, że samo Państwo niszczy autorytet własnych funkcjonariuszy, jakimi są sędziowie.

W głosie podsumowującym Rzecznik Praw Obywatelskich dr Adam Bodnar zauważył, że polskie środowiska prawnicze wykazały się solidarnością w działaniu, mającym powstrzymać wprowadzenie regulacji zagrażających niezależności sądów i niezawisłości sędziów, inaczej niż miało to miejsce na Węgrzech. Podkreślił, iż szczecińskie środowiska prawnicze, jako nieliczne w Polsce, potrafią wspólnie dyskutować i się mobilizować, co zasługuje na szczególną aprobatę. Dodał równocześnie, iż sygnalizowane zmiany w sprawie mediów

prywatnych być może będą wymagały także podjęcia zdecydowanych działań, gdyż w przyszłości może dojść do sytuacji, w której nikt nie będzie już relacjonował jakichkolwiek protestów sprzeciwiających się działaniom zagrażającym demokracji i trójpodziału władzy.

Zastępca Sekretarza ORA

adw. Michał Olechnowicz

